

wel dat de bezetter in die tijd zijn grootste buit binnenkreeg in slechts één gemeente: Apeldoorn.

*

Aan het personeel van het GAB in Apeldoorn werd op 23 september gelast, deel te nemen aan het ophalen van spitters. Dat werd geweigerd. De meeste personeelsleden doken onder en wel keerden sommigen na enkele dagen naar hun werk terug maar zij waren te weinig in aantal om de bezetter aan de nodige arbeidskrachten te helpen. De *Ortskommandant* greep in: op vrijdag 29 september gelastte hij het plaatselijk dagblad, bekend te maken dat zich de volgende dag vierduizend mannelijke inwoners moesten aanmelden om aan de IJssel te gaan graven. Een illegale groep haalde bij het dagblad het zetsel van de vrijdagavond-editie weg en de krant kon dus niet uitkomen. De oproep van de *Ortskommandant* werd vervolgens met aanplakbiljetten bekendgemaakt. Die oproep had nagenoeg geen effect: er kwamen zaterdagochtend welgeteld zes-entertig aspirant-spitters opdagen. Dat vervolgens door de bezetter bij uitstek fel werd ingegrepen, kan te maken hebben gehad met het feit dat Seyss-Inquart ter plaatse aanwezig was, dat drie van zijn *Generalkommissare*: Rauter, Wimmer en Ritterbusch, er hun bureau hadden en dat ook Schöngarth zich in Apeldoorn bevond, anders gezegd: ten aanschouwe van die vijf werd de actie van de plaatselijke Duitse autoriteiten een deerlijk fiasco.

Op die zaterdag nu werden door het verraad van een lid van een plaatselijke illegale groep, de twee-en-twintigjarige Willem l'Ecluse, in Apeldoorn vijftien of zestien personen gearresteerd van wie l'Ecluse wist of aannam dat zij illegaal werk hadden verricht; onder hen was de gewestelijke commandant van de OD, luitenant-kolonel J. J. Barendsen. Samen met een functionaris van de Apeldoornse SD welke ter plaatse nog niet erg bekend was (de Apeldoornse SD-groep was pas kort tevoren uit Antwerpen gearriveerd) had l'Ecluse per auto rondgereden teneinde de hem bekende adressen aan te wijzen. Van diegenen die volgens zijn aanwijzingen werden gearresteerd, werd een deel vrijgelaten maar zes waren er met wie de SD een goede vangst meende te hebben gedaan: vier illegale werkers, onder wie een vrouw en overste Barendsen, en voorts twee Geallieerde 'piloten': een Brit en een Amerikaan, die beiden contact hadden gehad met de Apeldoornse KP. De gearresteerde vrouw